

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 2. juni 2026

Orientering nr. 11/2026

Landsstyremedlem til møde med NATO-udenrigsministre

I regi af NATO's udenrigsministermøde i Helsingborg den 22. maj 2026 deltog landsstyremedlem for udenrigs- og fiskerianliggender, Bárður á Steig Nielsen (Sambandsflokkurin), sammen med fungerende udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen og naalakkersuisoq for udenrigsanliggender, Múte B. Egede, i møde med de øvrige udenrigsministre fra de allierede arktiske lande Canada, Finland, Island, Norge, Sverige og USA. På mødet drøftedes NATO's sikkerheds- og forsvarspolitiske prioriteter i Nordatlanten og Arktis. Parterne vedtog herunder en fælleserklæring om sikkerhed i Arktis, der fremhæver vigtigheden af målet at prioritere sikkerhed og forsvar i regionen: *"With Russia's increased military activity and China's growing strategic interest, we seek to bolster stability in the Arctic region. We are enhancing our military presence, surveillance capabilities, and joint training in the Arctic and the High North."* Fælleserklæringen kan læses [her](#).

Tórshavn værtsby for stor international konference om Arktis

Den 26.-29. maj 2026 blev to større konferencer – UArctic Congress 2026 og Arktisk Råds Ocean Connectivity Conference – slået sammen og afholdt i Tórshavn. Den samlede konference var arrangeret af Fróðskaparsetur Føroya (Færøernes Universitet) som hovedvært, af Kongerigetets formandskab for Arktisk Råd, af landsstyreområdet for udenrigs- og fiskerianliggender og af Havstovan (Færøernes Havforskningsinstitut) i forening. Omkring 1400 deltagende forskere, beslutningstagere og NGO-repræsentanter fra hele verden deltog i konferencen, der er den største, der nogensinde har været afholdt på Færøerne. Blandt temaerne på konferencen var bæredygtig økonomisk udvikling og internationalt samarbejde om Norden og Arktis, oprindelige folks vilkår, klimaforandringer og biodiversitet, samt sikkerheden i regionen.

For landsstyremedlem for udenrigs- og fiskerianliggender, Bárður á Steig Nielsen (Sambandsflokkurin), var konferencen *"en væsentlig mulighed for at få sat Færøerne på verdenskortet som en aktiv aktør i det arktiske samarbejde"*. Han havde i forbindelse med konferencen et møde med EU-kommissær for fiskeri og hav, Costas Kadis, hvor muligheden for et styrket samarbejde mellem Færøerne og EU blev drøftet.

Yderligere information om UArctic Congress 2026 og Arktisk Råds Ocean Connectivity Conference kan findes [her](#) og [her](#).

Kritik af 10-årige fiskerilicenser

Lagtinget vedtog den 26. maj 2026 (med stemmerne 21-6-0) ændringer af fiskeriloven, som bl.a. indebærer, at fiskerilicenserne pr. 1. januar 2027 forlænges fra 8 til 10 år. Dette har affødt kritik fra

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurins bagland samt advarsler fra Fróðskaparsetur Føroyar (Færøernes Universitet) om, at man med forlængelsen af fiskerilicenserne til 10 år gør det sværere for fremtidige lagting at ændre fiskerilovgivningen, og at man dermed favoriserer de nuværende licenshavere. Den stående diskussion om havets ressourcer som “folkets ejendom” kontra fiskerierhvervets behov for stabile rammer blev således synliggjort med lovændringen, og især Javnaðarflokkurins ledelse blev kritiseret for at tilsidesætte sin klassiske fordelingspolitik. Partiets formand, Aksel V. Johannesen, har om dette udtalt, at en forlængelse af licenserne til 10 år var et kompromis mellem Javnaðarflokkurins ønske om 8-årige licenser og de to øvrige koalitionspartiers ønske om 12-årige licenser.

Kort nyt

- Lagtingsmedlem Sirið Stenberg (Tjóðveldi) stillede ifm. uanmeldte spørgsmål i Lagtinget den 28. maj 2026 spørgsmål til lagmand Beinir Johannesen (Fólkaflokkurin) om planerne for at indlede forhandlinger med den danske regering om det nationale kompromis (se bl.a. orientering nr. 13/2025). Lagmanden svarede her bl.a., at *”vi i regeringsgrundlaget har sagt, at vi ønsker at være til stede dér, hvor beslutningerne bliver truffet, fordi vi mener, at de udenrigspolitiske beføjelser, vi har, ikke giver os de nødvendige muligheder for at repræsentere os selv ude i verden. Derfor vil vi gerne forhandle med den danske regering for at opnå medlemskab i de internationale samarbejder – som Sirið Stenberg også nævnte – hvor vi gerne vil være med til at repræsentere vores interesser. Og det sker forhåbentlig snart”*. Han nævnte også, at *”dette er en prioritet for os i landsstyret”*, og at alle partier vil blive indkaldt, *”så vi kan stå stærkt sammen, når vi går til forhandlingerne”*.
- Lagtinget havde sidste ordinære mødedag inden sommerferien den 28. maj 2025, og der er ikke planlagt flere møder i indeværende lagtingssamling. Den kommende samling indledes den 29. juli 2026 (ved Olai). Op til sommerferien vedtog Lagtinget bl.a. en lov om indkomstbestemt støtte til lejere; en lov om anskaffelse af en ny bygning til patienthotellet i København; en lov om midlertidig fjernelse af moms på benzin og diesel; en ændring af lagtingslov om Búskaparráðið (Økonomisk Råd), hvorefter rådet fremover skal afgive en årlig konjunkturrapport og en årlig temarapport; og en ændring af dyrevelfærdsloven, der præciserer, at fangst – herunder hvalfangst – og fiskeri ikke er omfattet af lovens anvendelsesområde. Især dyrevelfærdsloven har været genstand for debat efter en grindefangst i Hvannasund i 2024, hvor en sysselmand og grindeformænd har været anklaget for overtrædelse af loven. Anklagerne er nu frafaldet.
- Landsstyremedlem for kulturanliggender, Bárður á Lakjuni (Fólkaflokkurin), deltog den 17.-19. maj 2026 i Education World Forum (EWF) i London på invitation fra den britiske undervisningsminister Bridget Phillipson. Det var første gang, at Færøerne var repræsenteret på konferencen, der i år især omhandlede anvendelsen af kunstig intelligens i undervisningen.
- Landsstyremedlem for sundheds- og energianliggender, Eyðdis Hartmann Niclasen (Sambandsflokkurin), deltog den 18.-23. maj 2026 i Verdenssundhedsorganisationens (WHO) årsmøde i Genève. Her drøftede hun bl.a. Færøernes ønske om deltagelse i sundhedssamarbejdet for mindre europæiske lande *”Small Countries Initiative”* med Islands sundhedsminister Alma Möller og med seniorrådgiver for WHO’s generaldirektør, Søren Brostrøm.
- Sjóvinnufelagið (Færøernes Søfartsforening) underskrev den 27. maj 2026 en samarbejdsaftale med den sydkoreanske forsknings- og udviklingsinstitution KOMERI (Korea Marine Equipment Research Institute). Aftalen indebærer bl.a. samarbejde om udvikling og innovation i fiskerflåden, fiskeriudstyr, bæredygtige energiløsninger og tekniske tjenester til den maritime sektor.
- Politiets Efterretningstjenestes (PET) Center for Terroranalyse (CTA) vurderer i sin netop offentliggjorte *”Vurdering af terrortrusselen mod Kongeriget Danmark 2026”*, at terrortruslen mod Færøerne fortsat er i niveauet minimal. Vurderingen kan læses [her](#).